

Şükür-ü örfi ile namazın benzerliği nedir; namazın en kapsamlı ve külli bir şükür olmasını nasıl anlamalıyız?

İnsanın **tahiyyat** ile kainatın ibadetlerini Allah'a takdim etmesi, namazın külli bir şükür olması, hakiki namazın insanı kötülüklerinden koruması gibi bir çok külli fazilet namazın içinde mündemiçtir. İnsan namazı terk ettiğinde bu değerleri de terk etmiş oluyor. Bu yüzden namaza **dinin direği** denilmiştir. Malum direk ve kolonlar olmadan bina ayakta duramaz. *Namaz olmadan da din binası risk içinde demektir.*

Kainatın hâl dili ile yapmış olduğu ibadetler, elbette insan ibadetinden bağımsız olarak Allah'a ulaşır. Lakin insan bu takdim ile kendi borucunu kendi şükranını ifade etmiş oluyor. Çünkü insan sayısız nimetlere mazhar olarak Allah'a manen borçlanıyor ve borcun ödenmesi de namaz ile oluyor.

Yani namazın borç olması, insanın verilmiş olan sayısız nimetlere karşı namaz ile cevap vermesinin bir zorunluluk bir kadirşinaslık bir vefa olmasından dolayıdır. Malum bir acı kahvenin kırk yıl hatırı olurken sayısız nimetlerin hatırı borç olmayıp da ne olur acaba?

Allah'ın insana ikram ve ihsanı sonsuz olduğu için, insanın bu sonsuz ihsan ve ikrama bilfiil şükürde bulunması imkansızdır. Bu yüzden Allah insana külli bir niyet ve dua kapsını açmış ki, insan bu sonsuz nimetlere karşı böylece şükürde bulunabilsin. İşte külli bir niyet ve dua ile yapılan bilkuvve şükürlere "*manevi şükür*" deniliyor. Namaz bu anlamda külli bir şükürdür. Beş vakit namazı nizami olarak eda dersek, inşaallah bu manevi şükürü asgari olarak ifa etmiş oluruz.

Evet, insanın kendi ömür sermayesi ve kuvveti ile Allah'ın sayısız ihsan ve ikramlarına karşılık vermesi ve şükürde bulunması imkânsızdır. Değil bütün nimetlerin, iki gözün şükürünü bile binlerce sene ibadet etse karşılığını yine veremez.

Ama Allah kereminden insana diyor ki, "*Siz benim emrettiğim namazı kılın, ben sizi bütün nimetlerime ve ihsanlarıma şükür etmiş gibi sizden kabul edeyim, namaz sayesinde sizi **şakirler** sınıfından yazayım.*" İnsanın böyle cazip bir teklife ilgisiz kalması akıl karı olamaz. Namaz Allah'ın sayısız nimetlerine teşekkür etmek için bir fırsattır, bunu kaçırmak ise büyük bir hasarettir. Bu yüzden insan namaz kılmalıdır.

Mecnun olan bir çocuğun vesayet ve velayeti nasıl anne babasında ise, akıl ve şuurdan yoksun camit varlıkların vesayet ve velayeti de insandadır. Yani Allah insan için istihdam ettiği her bir mahlukun hak ve hukukunu, yani sorumluluğunu insandan soracaktır.

Şirketlerde aynî malların çalışana zimmetlenmesi gibi, kainat da insana ibadet

karşılığında zimmetlenmiştir. İnsan iman ve ibadeti terk ettiğinde, kainatın haklarına zımni ihanet etmiş oluyorlar. Kainatın, yani kainat içindeki maddi varlıkların cansız ve şuursuz olması, bu gerçeği değiştirmiyor. **İbadetlerin şahı ise namazdır.**